

Svartvingad vadarsvala *Glareola nordmanni* ny art i Västmanland

Thomas Ewerlid

Lördagen den 18 juli 1992, var inte någon typisk dag denna sommar. Vädret var nämligen regnigt. Min far och jag tog trots regnet en liten tur i markerna, en ganska lyckad sådan skulle det visa sig. Vi hade bland mycket annat hittat en sjungande flodsångare och ett bebott kungsfiskarbo, innan vi stannade vid Storbron över Arbogaån vid Frötuna, Fellingsbro, för att spana igenom de vipor och ljunpipare som gick på åkrarna. Bland viporna gick flera vadare, men handkikaren räckte inte på långa vägar till för att arta dem. Det blev bara till att åka hem till Örebro, hämta tuben och sedan åka tillbaka till Storbron - ett lyckat drag skulle det visa sig.

Tuben riggas upp och vadargänget penetreras; 21 ljunpipare, 80 tofsvipa, 5 brushane, 2 gluttsnäppa, 6 grönbena och 1 mindre strandpipare. Inte så illa, men ytterligare några fåglar står lite skymda, så jag knallar ut en bit för att se dem bättre. När jag på nytt ställer upp tuben slår hjärtat en frivolt i bröstet - mitt framför näsan på mig står en **vadarsvala**.

Tankarna snurrar i skallen. Pulsen är allt annat än normal och svetten börjar lacka - en vadarsvala, helt utfärgad och i perfekt läge, men hur artar man den på marken?

Det röda vid näbbasen syns bra, men hur mycket skall de olika arterna ha? Kontrast syns mellan ovansida och vingpennor, men den är väl knappast skarp - oj, oj. Alltså bara en sak att göra för att säkert bestämma arten. Den måste upp i luften.

Efter en del om och men flyger till slut vadarsvalan upp och saken är klar - **svartvingad**. Kolsvarta vingundersidor och inte en tillstymmelse till vita vingbakkanter.

Fågeln var på kvällen borta från fälten vid

Storbron, men återupptäcktes istället i Västvalla, nedströms Arbogaån, lite närmare Sjömosjön på Västmanlandssidan, när jag med mina föräldrar förtvivlat letade efter den. Där kunde fågeln ses mycket fint när den jagade insekter över fälten, för att till slut försvinna bort över Sjömosjön.

På kvällen rapporterades fyndet in på diverse svarare och tydligen var det många som ville stifta bekantskap med den trevliga gästen. På morgonen den 19:e juli fanns nämligen ett helt gäng skådare vid Storbron. Som tur var fanns det även en, förmodligen förbluffad, svartvingad vadarsvala.

Fågeln fanns i området hela förmiddagen fram till och med klockan femton, då den tog höjd och drog mot sydost. Något hundratal tillresta skådare fick nöjet att se fågeln, men många reste också förgäves på söndags-eftermiddagen. En del andra trevliga fåglar upptäcktes av många skarpa ögon dessa hektiska dagar vid Storbron. Bland annat sågs 97 myrspov, 9 småspov, 43 ljunpipare, 1 kustsnäppa, 1 mosnäppa, lärkfalk, råka och kustpipare.

Svartvingad vadarsvala häckar närmast norr om Svarta Havet i dåvarande Sovjetunionen. Enligt Sveriges Fåglar (1990) är den tidigare anträffad tolv gånger i Sverige.

Thomas Ewerlid
Engelbrektsgatan 39 B
702 13 Örebro